

По-друге, майбутній вчитель має бути самореалізованим. Самореалізований педагог завжди буде прикладом для учнів, тому що він пізнав себе, реалізував своє покликання, максимально розкрив свої творчі здібності та горить своєю роботою, він немов огортає дітей любов'ю та зацікавленістю до свого предмету. Ж. Хуан під творчою самореалізацією розуміє процес, при якому обов'язковим стає осмислення здобутого знання, необхідність його застосування у проектуванні способів діяльності. Основною і найбільш важливою умовою формування творчої самореалізації майбутнього вчителя науковець називає сформовану професійну компетенцію [2].

Самовиховання – це завжди цілеспрямована діяльність, викликана внутрішнім прагненням людини до самовдосконалення. А. І. Бойко вважає, що головним продуктом самовиховання і головною функцією діяльності особистості є саморозвиток і самореалізація особистості, без яких не було б педагогічних навичок. Саме за допомогою самоосвіти, самопізнання та саморозвитку людина, яка обрала професію вчителя, може успішно реалізуватися у педагогічній діяльності [1].

Майбутній учитель може покращити свою майстерність шляхом самонавчання: чим вищий рівень його освіти, тим більшим авторитетом він користується в учнів. Зрештою, це призводить до формування особистої професійної ідентичності вчителя, оскільки він стає незалежним працюючим членом суспільства. Самоосвіта молодого вчителя повинна зводитися не до відновлення знань, набутих у ЗВО. Педагог має бути в курсі останніх досліджень педагогіки та психології, розглядати практичну роботу на високому науковому рівні, шукати нові напрямки у виховній роботі та способи вирішення складних проблем навчання.

Інтенсивний розвиток інформаційних технологій змінює умови для самоосвіти: вчителі, які не володіли засобами для підвищення кваліфікації, тепер мають сучасні засоби здобуття та обробки, творчого використання отриманої інформації. Інтернет та його можливості значно розширили можливості для самовдосконалення молодих вчителів через електронну пошту, участь у чатах, форумах, майстер-класах, спеціальних відеоконференціях, вебінарах, семінарах, віртуальних групах за інтересами. Створення професійних асоціацій та спільнот у мережі дають можливість покращувати свої знання, використовувати їх на практиці, обговорювати свої проблеми з колегами тощо.

Таким чином, процес самоосвіти є найкращим засобом формування професійних здібностей майбутнього вчителя. Є сходинкою до досягнення вищої місії педагога – навчання дітей. Як бачимо, самоосвіта майбутніх учителів займає особливе місце в системі формування їхніх професійних здібностей. Цей процес має ще більше стимулювати ентузіазм педагогів до самоосвіти та постійного оновлення знань, створювати умови для розвитку педагогічних здібностей і потенціалу вчителя.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко А.І. Самовиховання вчителя як чинник вдосконалення педагогічної майстерності. Вісник НТТУ "КПІ". Філософія. Психологія. Педагогіка. 2009. Випуск 3. С.8.
2. Хуан Ж. Творча самореалізація вчителя: аспекти, умови формування. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. 2021. № 56. С. 232-239.

Іщенко О.О.,

студентка II курсу Факультету української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна

*Науковий керівник - Вишківська В.Б.,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Анотація. У статті окреслено значимість патріотичного виховання в умовах сьогодення. Основа національно-патріотичного виховання сучасного українця – підвищення в свідомості особистості значення історичних і культурних цінностей, традицій і народних звичаїв, активна діяльність направлена на зростання їх ролі в суспільній діяльності держави. Головна тенденція патріотичного виховання в Україні – спрямованість на підвищення якісного рівня в ставленні людина - Батьківщина, держава, народ, нація.

Abstract. The article outlines the significance of patriotic education in today's conditions. The basis of the national-patriotic education of a modern Ukrainian is to raise the importance of historical and cultural values, traditions and folk customs in the consciousness of the individual, active activity is aimed at increasing their role in the social activity of the state. The main trend of patriotic education in Ukraine is the focus on raising the quality level of a person's attitude towards the Motherland, the state, the people, the nation.

«Виховання патріота – наповнення, забарвлення повсякденного життя дитини, підлітка світлими почуттями, які б прикрашали все те, що людина робить і пізнає в процесі життя. Зробити так, щоб досліджуючи ідею Батьківщини, в особистості переважали почуття: любові, захоплення, вдячності та легкої тривоги за спільне із суспільством майбутнє. Допомогти людині бути готовою до власного пізнання та виховання почуття особистої гідності...», - зауважував В.О. Сухомлинський.

Але з тих часів змінилося не мало ґрунтовних особливостей, які носять вирішальний вплив на процес формування майбутньої особистості-патріота. Зокрема, станом на зараз, Україна знаходиться в процесі прокладання шляху до кардинальних змін (політичних, соціальних та економічних). Додатково, до того ж, українській національній безпеці загрожує сучасний стан речей, як і мілітарного так і культурного плану. Тому патріотичне виховання в сучасному світі по праву займає пріоритетну роль у списку основних напрямів для послідовного формування повноцінної особистості [1, с.22-23].

Підвищення ролі патріотичного виховання в розпал 21 століття обумовлено тим, що:

1. Сучасні школярі забувають своє коріння, погано вивчають давню історію, мало цікавляться історією сьогодення, практично не замислюються про своє власне майбутнє.
2. Відбувається процес, в ході якого традиційні моральні принципи, або частково, або повністю знецінюються.
3. Активно пропагується жорстокість, насильство, не об'єктивна оцінка минулого (масово і практично безконтрольно).
4. Нерозуміння значущості індивідуальної позиції кожного громадянина.
5. Відсутність елементарних понять про вагу колективної думки, її аргументованість і виваженість.
6. Співставлення власної особистості з процесом комплексної розбудови суспільства [2, с.36-40].

Г. Ващенко, О. Духнович, А. Макаренко, О. Огієнко, С. Русова, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, К. Ушинський, Я. Чепіга – неповний, але список основного кола дослідників питання проблеми патріотичного виховання у дітей. Це класики такого напрямку у психології і педагогіці. Всі науковці, без винятку, були прихильниками виховання свідомого громадянина -патріота, вважаючи саме це фундаментальною потребою, стартом для повноцінного розвитку особистості.

З грецької «патріотизм» – «батьківщина, вітчизна». У трактуванні українських дослідників його значення набуло дещо практичнішого ґатунку – це різні прояви любові до держави, до народу в різні історичні епохи. Проте за своєю сутністю це все ж таки соціально-історичне явище.

Патріотичне виховання – це діяльність виключно суспільна, проте в її межах відбувається формування відношення людини самої до себе і народу, до Батьківщини. Таке сформоване ставлення має можливість проявитися через: почуття, переконання або ідеї.

Патріотичне виховання в різні часи можна було схарактеризувати різним набором маркерів або акцентів. Ось такими акцентами можна охарактеризувати патріотичне виховання наших сучасників:

- повага до кожного громадянина;
- вироблення переконання, що сила нації – в єдності кожного окремого громадянина, по відношенню один до одного;
- побудова держава має ґрунтуватися на конституційному патріотизмі;
- формування спільних правил гри, цінностей та способу життя [3, с.90].

На відміну від грецького визначення терміну «патріотизм», з латинського «патріотизм» – батьківщина, вітчизна, країна... мається на увазі, що людину треба навчити своїми діями приносити користь Батьківщині, дотримуватись такого вектору поведінки, щоб підтримувати інтереси своєї країни.

За науковими довідниками, історичним джерелом патріотизму являлося новоутворення ряду зв'язків: зі своєю землею, рідною мовою, віковичними традиціями, звичаями і культурними особливостями. Так є і понині.

Основоположна риса сучасного українського патріотизму – діяльнісна складова, тобто реально прослідковані результати конкретних дій. Це почуття, перетворені на вчинки, або діяльність - в результати.

Справжній український патріот – людина з активною життєвою позицією, всім своїм життям прагне якомога більше посприяти змінам в цілій країні, при чому важливо, щоб зміни були позитивними. Це людина з якісно реалізованою системою національно-патріотичного виховання.

Основа національно-патріотичного виховання сучасного українця –підвищення в свідомості особистості значення історичних і культурних цінностей, традицій і народних звичаїв, активна діяльність направлена на зростання їх ролі в суспільній діяльності держави.

Головна тенденція патріотичного виховання в Україні – спрямованість на підвищення якісного рівня в ставленні людина - Батьківщина, держава, народ, нація. Цьому може посприяти:

- створення і налагодження роботи батьківського лекторію «Батьківський університет»;
- проведення лекцій, спільних диспутів чи дискусійних клубів (наприклад, «Роль батьків у вихованні у дітей розуміння правових рамок поведінки»; «Суспільно активна поведінка»);
- різні варіації учнівського самоврядування [4, с.81].

Водночас необхідним є виховання бережливого, вдячного, свідомого, поважного ставлення до Прапора, Герба і Гімну України. Рука на серці – під час Гімну, гордість – при звертанні очей в бік Прапора, гідність – при одній згадці про Герб. Пам'ять – всім, хто вже не може бути частиною нашої Незалежності, але хто за неї поклав життя. Повага, любов, відданість усім співгромадянам – це та основа, на якій можна і варто будувати систему виховання патріотизму, але головне - це мислити як справжній Українець!!!

ЛІТЕРАТУРА

1. Гарнійчук В. Сутність і структура патріотизму старших підлітків [Текст] / В. Гарнійчук // Управління освітою (Шкіл. світ). 2009. № 20. С. 22-23.
2. Захаренко С., Коваленко, О. Формування громадянина - патріота у педагогічній системі О.А.Захаренка / С. Захаренко, О. Коваленко // Рідна школа. 2013. № 6. С. 36–40.
3. Концепція загальнодержавної цільової соціальної програми патріотичного виховання громадян на 2013–2017 роки: Затвердж. колегією Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (протокол № 6/1-21 від 30.05.2012) [Електронний ресурс] // Режим доступу: [http:// www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua). Назва з екрану. Мова укр. (дата звернення: 21.09.2014).
4. Система патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в умовах модернізаційних суспільних змін : навчально-методичний посібник / Авт. кол.: І. Д. Бех, К. О. Журба, В. А. Киричок та ін. К. : Пед. думка, 2011. 240 с.

Квятковська А.О.,

аспірантка УМО НАПН України, викладач вищої категорії
«Київського фахового коледжу зв'язку»,
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛІЗОВАНОГО ТА АДАПТОВАНОГО НАВЧАННЯ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ ТА РАДІОТЕХНІКА»

Анотація. Стаття присвячена особливостям індивідуалізованого та адаптованого навчання фахових молодших бакалаврів за спеціальністю «Телекомунікації та радіотехніка».

Abstract. The article is devoted to the features of individualized and adapted training of professional junior bachelors majoring in «Telecommunications and radio engineering».

Основним завданням сьогодення закладів передвищої освіти в умовах війни, розв'язаної Російською Федерацією, є забезпечення доступу до освітнього процесу для всіх його учасників – і студентів, і викладачів. Це переважно дистанційний або змішаний формат навчання з використанням засобів Інтернету, систем керування навчанням, систем адаптивного навчання, індивідуалізованого навчання, масових відкритих онлайн курсів тощо.

Навчання студентів спрямоване на опанування та застосування ними спеціальних алгоритмів, прийомів і методів спільного вирішення поставлених завдань, планування стратегії дій для розв'язку поставлених задач, будь то семінарські чи практичні заняття. У педагогічній літературі України проблема особистісно орієнтованого навчання є предметом жвавого обговорення. Автор погоджується з узагальнюючою роботою С. Подмазіна [3], який визначає, що «особистісно орієнтована освіта визначається через характер соціальних зв'язків між її суб'єктами та створення умов для становлення особливого стану особистості, в якому вона виявляється й розвивається як особистість відкрита, вільна, креативна».

Проблема індивідуалізації навчального процесу цікавила і сьогодні цікавить багатьох учених і практиків. Проте кожен з дослідників трактував її по-своєму. Зважаючи на це, викладемо свої міркування щодо розкриття змісту таких понять, як індивідуалізація, індивідуальний підхід, особистісний підхід, індивідуалізація навчання.

Погоджуємось з трактуванням Тамаркіної О., що "індивідуалізація навчання" - це організація процесу навчання, в ході якої враховуються індивідуальні особливості учнів у всіх його формах і методах. Під індивідуальним підходом розуміють цілеспрямовану діяльність учителя з навчання і виховання кожної дитини в умовах класно-урочної системи навчання. Для досягнення індивідуального підходу до учнів використовується індивідуалізація та диференціація навчальної діяльності. Якщо індивідуалізація навчання спрямована на врахування специфічних індивідуальних особливостей кожного учня всередині групи, класу, то диференціація передбачає врахування й подібних типових особливостей груп учнів [4].

Врахування особистих інтересів, запитів і можливостей студентів, адаптація освітнього середовища до них належать до тих чинників, що допомагають закладам вищої освіти дотримуватися стандартів якості в ситуації війни [2], що аналогічно можна сказати і до закладів передвищої освіти.

Проблема модернізації, індивідуалізації професійної освіти та особистісно-орієнтованого підходу відображена в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних авторів. Але, незважаючи на це, на сьогоднішній день проблема індивідуалізованого, адаптованого навчання у галузі фахової підготовки студентів коледжів за спеціальністю «Телекомунікації та радіотехніка» не є вивченою та дослідженою.

У Київському фаховому коледжі зв'язку освітній процес організовано на сьогодні, саме за технологією змішаного навчання, що передбачає індивідуальний та адаптований підхід для всіх учасників процесу. Адже багато студентів, через війну виїхали за кордон, деякі навчаються лише дистанційно. І частина в змішаному форматі. Навчальний процес у фахових закладах передвищої освіти повинен організовуватися з урахуванням таких якостей, що дасть можливість забезпечити високий рівень пізнавальної активності студентів, досягти намічених результатів у навчанні. Викладачі повинні створити оптимальні умови для розкриття можливостей